

VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Na základe poskytnutých informácií rozumieme, že Vaša spoločnosť je prevádzkovateľom a autorom aplikácie, ktorej funkciou je skenovanie a uchovávanie pokladničných dokladov. Uložené pokladničné doklady sú elektronickou kópiou, resp. rovnopisom originálov pokladničných dokladov, s možnosťou overenia zhody ich obsahu a unikátnosti na Finančnej správe prostredníctvom QR kódu. Aplikácia má takisto možnosť priložiť fotografiu k oskenovanému a uchovanému pokladničnemu dokladu. Vaša spoločnosť má v budúcnosti záujem poskytnúť možnosť uchovávaní pokladničných dokladov pre podnikateľské subjekty v Slovenskej republike a zároveň predmetnú aplikáciu prepojiť priamo s účtovníctvom podnikateľského subjektu.

Požiadali ste nás o posúdenie, či takéto digitálne kópie pokladničných dokladov budú spĺňať požiadavky na účtovný doklad v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve („zákon o účtovníctve“) a zároveň sú použiteľné a platné pre daňové účely a v priebehu dokazovania uplatnených nákladov podnikateľským subjektom pred správcom dane v súlade so zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej ako “zákon o DPH”) a so zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej ako “zákon o dani z príjmov”).

KOMENTÁR

V súvislosti s prijatím **zákona č. 456/2021 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve s účinnosťou od 1. januára 2022 došlo k úprave spracovania a uchovávaní účtovných záznamov.

Účtovná jednotka postupuje pri spracovávaní účtovných záznamov podľa § 31 až 33 zákona o účtovníctve kde sú zadefinované požiadavky na vierohodnosť účtovného záznamu, preukázateľnosť účtovného záznamu a proces jeho transformácie.

Transformáciu účtovného záznamu ustanovuje § 33 ods. 1 zákona o účtovníctve ako zmenu z listinnej podoby účtovného záznamu na elektronickú podobu účtovného záznamu alebo opačne, pričom neporušenosť a čitateľnosť obsahu účtovného záznamu zostáva zachovaná.

V nadväznosti na vyššie uvedené je pri transformácii pokladničného dokladu na elektronickú podobu nevyhnutné aby bola zachovaná jeho čitateľnosť a jeho úplná a celistvá kópia. V opačnom prípade by sa mohol transformovaný pokladničný doklad považovať za porušený.

Účtovná jednotka môže podľa § 33 ods. 2 zákona o účtovníctve vykonať transformáciu účtovného záznamu, len ak účtovný záznam je preukázateľný. V súlade so zvoleným spôsobom uchovávaní účtovných záznamov účtovná jednotka môže vykonať transformáciu účtovného záznamu, ktorý ešte nebol predmetom transformácie, pričom je povinná uchovávať účtovný záznam v podobe, ktorá je výsledkom transformácie účtovného záznamu.

Účtovný záznam, ktorého podoba je výsledkom transformácie účtovného záznamu podľa § 33 ods. 2 až 6 zákona o účtovníctve, sa považuje podľa § 33 ods. 7 zákona o účtovníctve za preukázateľný, pričom sa nevyžaduje predloženie účtovného záznamu v pôvodnej podobe (originál), ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

Predmetné ustanovenie poukazuje na to, že povinnosť uchovávať účtovný doklad sa po transformácii účtovného dokladu prenáša na transformovaný doklad, t. j. vo Vašom prípade na elektronickú podobu pokladničného dokladu.

Transformáciu účtovného dokladu je možné v súlade so zákonom o účtovníctve vykonať nasledovne:

1. zaručenou konverziou v súlade s osobitnými právnymi predpismi,
2. skenovaním, ak účtovná jednotka zabezpečí
  - úplnosť účtovného záznamu v pôvodnej podobe a v novej podobe,
  - obsahovú zhodu a vizuálnu zhodu účtovného záznamu v novej podobe s jeho pôvodnou podobou,
  - čitateľnosť celej plochy účtovného záznamu v novej podobe,
  - neporušenosť obsahu účtovného záznamu, alebo
3. vytlačení pri zabezpečení neporušenosti a čitateľnosti obsahu účtovného záznamu.

V súlade s vyššie uvedeným je možné transformovať pokladničný blok do elektronickej podoby aj skenovaním, tak aby spĺňal náležitosti účtovného dokladu, ale len za predpokladu splnenia podmienok.

Účtovná jednotka sa podľa zákona o účtovníctve môže rozhodnúť v akej podobe bude uchovávať účtovné záznamy. Ak bude účtovná jednotka uchovávať účtovné záznamy v elektronickej podobe doručené listinné účtovné záznamy môže transformovať do elektronickej podoby skenovaním.

Nakoľko účtovné záznamy sú záznamy bez trvalej dokumentárnej hodnoty z hľadiska zákona č. 395/2002 Z. z. nie je potrebné vykonávať ich transformáciu zaručenou konverziou. Listinné originály účtovných záznamov, z ktorých účtovná jednotka vyhotovila elektronické kópie (skeny), môže navrhnúť na vyradenie pred uplynutím ich lehoty uloženia (ihneď). Podmienkou vyradenia týchto dokumentov je, že v predloženom návrhu na vyradenie účtovná jednotka povinne doplní vyhlásenie, že v súlade so zákonom o účtovníctve má vyhotovené ich vierohodné kópie. Elektronické záznamy vzniknuté transformáciou skenovaním uchováva účtovná jednotka v súlade s § 35 ods. 3 zákona o účtovníctve počas lehoty uloženia 10 rokov.

Dôležitou povinnosťou pre účtovnú jednotku pri uchovávaní záznamov vzniknutých transformáciou skenovaním je zabezpečiť také technické podmienky, aby počas celej 10 ročnej lehoty uloženia bolo možné záznamy sprístupniť používateľsky vnímateľným spôsobom na rôzne účely (napr. na vykonanie kontroly).

Pred svojím zánikom bez právneho nástupcu alebo pred skončením podnikania je účtovná jednotka povinná podľa § 35 ods. 8 zákona o účtovníctve informovať daňový úrad o preukázateľnom zabezpečení uchovania jeho účtovnej dokumentácie inou účtovnou jednotkou alebo fyzickou osobou; o tejto skutočnosti informuje aj štátny archív, pričom postupuje v súlade s § 16 ods. 2 písm. o) zákona č. 395/2002 Z. z.

Podľa § 39w ods. 4 zákona o účtovníctve sa ustanovenie § 35 v znení účinnom od 1. januára 2022 môže použiť aj na uchovávanie a ochranu účtovnej dokumentácie, ktorá vznikla pred 1. januárom 2022 za predpokladu, že sa dodržia ustanovenia § 31 až 33 v znení účinnom od 1. januára 2022.

Zákon o dani z príjmov

Z hľadiska dane z príjmov je daňovým výdavkom výdavok preukázateľne vynaložený na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľného príjmu, ktorý je zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo v evidencii podľa § 6 ods. 11 a 14 zákona o dani z príjmov.

V takomto prípade by mala postačovať aj samotná fotokópia dokladu spolu s elektronickým záznamom, ktoré preukazujú predmetné skutočnosti.

Zákon o DPH

Zjednodušená faktúra

V súlade s § 74 ods. 3 zákona o DPH platiteľ a zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, môžu vyhotoviť zjednodušenú faktúru, ktorá neobsahuje všetky údaje podľa § 74 ods. 1 zákona o DPH. Zjednodušenou faktúrou je doklad vyhotovený elektronickou registračnou pokladnicou alebo pokladnicou e-kasa klient podľa osobitného predpisu, ak cena tovaru alebo služby vrátane dane uhradená v hotovosti nie je viac ako 1 000 eur alebo uhradená inými platobnými prostriedkami nahrádzajúcimi hotovosť nie je viac ako 1 600 eur a doklad vyhotovený tankovacím automatom pre bezobslužné čerpanie pohonných látok, ak cena tovaru vrátane dane uhradená elektronickým platobným prostriedkom nie je viac ako 1 600 eur; doklad nemusí obsahovať údaje podľa odseku 1 písm. b) a jednotkovú cenu podľa odseku 1 písm. g).

Z uvedeného vyplýva, že pokladničný doklad vyhotovený elektronickou registračnou pokladnicou alebo pokladnicou e-kasa klient sa považuje za zjednodušenú faktúru pre účely DPH v Slovenskej republike, a preto sa naň vzťahujú ustanovenia zákona o DPH týkajúce sa povinností a náležitostí faktúr.

Uchovávanie faktúr

Podľa § 76 zákona o DPH platiteľ je povinný uschovávať kópie faktúr, ktoré sám vyhotovil alebo ich vyhotovil odberateľ alebo tretia osoba v mene a na účet platiteľa dane. Doba na uschovávanie faktúr je 10 rokov. V rovnakej lehote je povinná uschovávať faktúry aj zdaniteľná osoba, ktorá je identifikovaná pre daň a aj právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou.

Z uvedeného vyplýva, že aplikácia Vašej spoločnosti musí spĺňať náležitosť uchovávania faktúr v podobe dodržania lehoty 10 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa predmetná faktúra týka. Vzhľadom na to, že aplikácia uschováva jednotlivé doklady na servervom úložisku s neobmedzenou dostupnosťou podnikateľského subjektu, tak táto podmienky by mohla byť naplnená.

V súlade s § 76 ods. 5 zákona o DPH zdaniteľná osoba, ktorá uchováva faktúry elektronicky, je povinná umožniť daňovému úradu na účely kontroly prístup k týmto faktúram, ich sťahovanie a používanie.

Odsek 5 tohto ustanovenia dáva právo daňovému úradu, aby v prípade daňovej kontroly vyžadoval od zdaniteľnej osoby prístup k faktúram uschovávaným elektronicky za účelom ich sťahovania a používania. Pre tieto účely by bolo vhodné aby predmetná aplikácia mala možnosť sprístupniť tieto údaje správcovi dane v prípade daňovej kontroly, napr. v podobe exportu údajov. Za predpokladu prepojenia aplikácie s účtovníctvom a presunutiu všetkých údajov by táto podmienka mala byť splnená.

Podľa § 76 ods. 6 sa elektronickým uchovávaním faktúry rozumie uloženie údajov vykonané prostredníctvom elektronického zariadenia na spracovanie vrátane digitálnej kompresie a uchovávanie údajov použitím drôtových, rádiových, optických alebo iných elektromagnetických prostriedkov.

Elektronickým uchovávaním faktúry je uloženie údajov vykonané prostredníctvom elektronického zariadenia na spracovanie vrátane digitálnej kompresie a uchovávanie údajov použitím drôtových, rádiových, optických alebo iných elektro magnetických prostriedkov. Legislatíva dáva v tomto prípade priestor aby takýmto zariadením mohlo byť akékoľvek zariadenie, ktoré je schopné preniesť všetky údaje z originálneho a fyzického dokumentu do elektronickej podoby, tzn. že týmto prostriedkom môže byť aj mobilný telefón alebo fotoaparát.

V rámci celého ustanovenia § 76 zákona o DPH je pre zdaniteľné osoby vytvorený priestor si zvoliť formu uchovávanía dokladov, tzn. zdaniteľná osoba môže uschovávať faktúry v listinnej alebo elektronickej podobe.

V súlade s § 71 ods. 3 zákona o DPH je zdaniteľná osoba povinná zabezpečiť vierohodnosť pôvodu, neporušenosť obsahu a čitateľnosť faktúry od jej vydania do konca obdobia na uchovávanie faktúry. Ako spôsob zabezpečenia vierohodnosti pôvodu, neporušenosti obsahu a čitateľnosti faktúry možno použiť

- A. kontrolné mechanizmy podnikových procesov, ktoré spoľahlivo zabezpečia priraditeľnosť faktúry k dokumentom súvisiacim s dodaním tovaru alebo služby,
- B. zaručený elektronický podpis podľa osobitného predpisu alebo zákona platného v inom členskom štáte upravujúceho použitie zaručeného elektronického podpisu,
- C. elektronickú výmenu údajov, ak zmluva týkajúca sa tejto výmeny ustanoví použitie postupov zabezpečujúcich vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu údajov,
- D. iný spôsob zabezpečujúci vierohodnosť pôvodu a neporušenosť obsahu faktúry.

Na základe vyššie uvedeného ustanovenia legislatíva umožňuje použiť zdaniteľnej osobe aj iný spôsob zabezpečujúci vierohodnosť pôvodu, neporušenosť obsahu a čitateľnosť faktúry ako sú uvedené v odrážkach a) až c). V tomto ohľade by tieto povinnosti mohli byť zabezpečené cez funkcionality fotografií v predmetnej aplikácii, čo znamená že daný pokladničný doklad by zdaniteľná osoba odfotografovala. Zároveň rozumieme, že pokladničný doklad vo Vašej aplikácii je možné overiť cez aplikáciu Finančnej správy, čo podporuje vierohodnosť údajov.

Odpočet DPH

Zjednodušená faktúra je faktúra, ktorá neobsahuje všetky náležitosti podľa § 74 ods. 1 zákona o DPH, ale i napriek tejto skutočnosti, pri splnení ostatných podmienok § 49 - § 51 zákona o DPH je možné si z nej odpočítať daň.

V súlade s § 51 ods. 1 písm a) právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a) má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

Vzhľadom na to, že pokladničné doklady je možné v súlade so zákonom o účtovníctve transformovať na ich elektronickú podobu, tak by predmetný elektronický záznam mal postačovať pre uplatnenie práva na odpočítanie dane podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

ZÁVER

V súvislosti s prijatím zákona č. 456/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve s účinnosťou od 1. januára 2022 došlo k úprave spracovania a uchovávanía účtovných záznamov.

Pokladničný blok je možné transformovať do elektronickej podoby aj skenovaním, tak aby spĺňal náležitosti účtovného dokladu, ale len za predpokladu splnenia podmienok.

Listinné originály účtovných záznamov, z ktorých účtovná jednotka vyhotovila elektronické kópie (skeny), môže navrhnúť na vyradenie pred uplynutím ich lehoty uloženia (ihneď). Podmienkou vyradenia týchto dokumentov je, že v predložennom návrhu na vyradenie účtovná jednotka povinne doplní vyhlásenie, že v súlade so zákonom o účtovníctve má vyhotovené ich vierohodné kópie.

Elektronické záznamy vzniknuté transformáciou skenovaním uchováva účtovná jednotka v súlade s § 35 ods. 3 zákona o účtovníctve počas lehoty uloženia 10 rokov.

Ustanovenie § 35 v znení účinnom od 1. januára 2022 sa môže použiť aj na uchovávanie a ochranu účtovnej dokumentácie, ktorá vznikla pred 1. januárom 2022 za predpokladu, že sa dodržia ustanovenia § 31 až 33 v znení účinnom od 1. januára 2022.

Z hľadiska dane z príjmov je daňovým výdavkom výdavok preukázateľne vynaložený na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľného príjmu, ktorý je zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo v evidencii podľa § 6 ods. 11 a 14 zákona o dani z príjmov. **V takomto prípade by mala postačovať aj samotná fotokópia dokladu spolu s elektronickým záznamom, ktoré preukazujú predmetné skutočnosti.**

Z pohľadu zákona o DPH vzhľadom na to, že pokladničné doklady je možné v súlade so zákonom o účtovníctve transformovať na ich elektronickú podobu, tak by predmetný elektronický záznam mal postačovať pre uplatnenie práva na odpočítanie dane podľa § 51 ods. 1 písm a) zákona o DPH.